

Prawa człowieka – rozwiązania quizu

Deklaracja Praw Człowieka opiera się na tak zwanych »czterech podstawowych wolnościach«. Kto w 1941 r. je sformułował?

- Franklin Delano Roosevelt

Amerykański prezydent Franklin D. Roosevelt ogłosił »cztery podstawowe wolności« w swoim dorocznym wystąpieniu przed Kongresem w styczniu 1941 r. Były to wolność słowa i wyznania oraz wolność od strachu i niedostatku.

Gdzie 10.12.1948 r. odbyło się Zgromadzenie Ogólne ONZ, na którym uchwalono Powszechną Deklarację Praw Człowieka?

- Paryżu

Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych obradowało w Paryżu w Palais de Chaillot.

Ile artykułów ma Powszechna Deklaracja Praw Człowieka?

- 30

30 artykułów Deklaracji Praw Człowieka obejmuje prawa dotyczące wolności (prawo do życia, wolności osobistej i bezpieczeństwa, wolność sumienia i swobodę wyznania, prawo do swobodnego wyrażania poglądów i informacji) oraz prawa gospodarcze i społeczne. Te ostatnie to m.in. prawo do zabezpieczenia społecznego oraz prawo do pracy i edukacji.

Kto jest adresatem Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka?

- każdy człowiek, niezależnie od płci, religii czy pochodzenia kulturowego

Już samo pojęcie »prawa człowieka« wskazuje na to, że istnieją prawa przysługujące człowiekowi z samej jego natury. Wynikają one z przyrodzonej człowiekowi godności i jako prawa naturalne są niezbywalne i nienaruszalne.

Jakie wydarzenie historyczne było powodem powstania Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka?

- zbrodnie reżimu nazistowskiego w czasie II wojny światowej

Już w tekście preambuły znalazło się odniesienie do reżimu narodowosocjalistycznego z czasów II wojny światowej. »Zważywszy, że brak poszanowania i pogarda dla praw człowieka doprowadziły do aktów barbarzyństwa, które wstrząsnęły sumieniem ludzkości«, napisano w preambule, należy ustanowić pokojowy porządek świata, w którym prawa człowieka będą szanowane, a podobne zbrodnie nie będą w przyszłości możliwe.

Z jakich części składa się »International Bill of Human Rights«?

- z Deklaracji Praw Człowieka z 1948 i dwóch Międzynarodowych Paktów z 1966 r.: Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych

»International Bill of Rights« składa się z dwóch międzynarodowych paktów z 1966 r., które weszły w życie w roku 1976 oraz z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Dokumenty te stanowią podstawę prawną wielu uniwersalnych paktów zawierających szczegółowe regulacje z zakresu ochrony praw człowieka.

Które z wymienionych praw stanowią najważniejszą część Deklaracji Praw Człowieka?

- prawo do życia, nietykalności cielesnej i zakaz arbitralnego zatrzymania i aresztowania

Najważniejsza część praw człowieka, obejmująca prawo do życia i nietykalności cielesnej oraz zakaz arbitralnego zatrzymania i aresztowania, nigdzie na świecie nie budzi kontrowersji i wszędzie jest uważana za godną ochrony.

Ile jest obecnie generacji praw człowieka?

3

Prawa człowieka I generacji to prawa, jakie obywatel ma w stosunku do swojego państwa (np. prawo do udziału w życiu politycznym, wolność słowa itd.). II generacja obejmuje prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne, takie jak prawo do pracy, edukacji itp. Wymagają one aktywnej polityki ze strony państwa. III generację stanowią prawa kolektywne dotyczące grup ludzi lub całych społeczeństw (np. prawo do życia w zdrowym środowisku).

Jakie gremium zastąpiło w czerwcu 2006 r. Komisję Praw Człowieka?

Rada Praw Człowieka

Ustanowiona w 1946 r. Komisja Praw Człowieka w miarę upływu lat spotykała się z coraz większą krytyką. Rada Praw Człowieka, którą utworzono w miejsce Komisji, składa się z mniejszej liczby krajów dysponujących mandatami rozdzielonymi proporcjonalnie według

Jakie przestępstwa są objęte jurysdykcją Międzynarodowego Trybunału Karnego w Hadze?

ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne oraz zbrodnia agresji (np. wojna zaczepna)

Międzynarodowy Trybunał Karny sprawuje swoją jurysdykcję od 1 lipca 2002 r. i składa się z 18 sędziów. Podstawą jego działania jest Statut zatwierdzony przez państwa-strony i zawierający stały katalog spraw podlegających jurysdykcji Trybunału. Pierwsza rozprawa MTK odbyła się w styczniu 2009 r. przeciwko Thomasowi Lubandze za przymusowe rekrutowanie dzieci do sił zbrojnych. Kara 14 lat pozbawienia wolności była pierwszym wyrokiem wydanym przez MTK.

Których konwencji międzynarodowych nie uchwalono przed Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych?

Konwencji o prawach osób starszych

Od czasu wejścia w życie Międzynarodowych Paktów z 1966 r. na forum ONZ przyjęto różne konwencje. Należą do nich Konwencja ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (1981), Konwencja o prawach dziecka (1990) i Konwencja o ochronie praw pracowników migrujących i członków ich rodzin (2003).

Które z wymienionych praw nie zalicza się do ogólnych zasad dotyczących praw osób niepełnosprawnych?

prawo do opieki medycznej

Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych obejmuje 50 artykułów. Zasadom ogólnym jest poświęcony artykuł 3. Zaliczają się do nich: autonomia i niezależność jednostki, niedyskryminacja, poszanowanie dla odmienności, równość szans, dostępność, równość pomiędzy kobietami i mężczyznami, poszanowanie dla rozwijającego się potencjału dzieci niepełnosprawnych i ich prawo do poszanowania tożsamości. Prawo do opieki medycznej nie znalazło się wśród tych zasad.

Czy wspólnota międzynarodowa zobowiązała się do podjęcia konkretnych działań na rzecz podniesienia świadomości dotyczącej udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym?

tak, zobowiązała się

W artykule 8 sygnatariusze konwencji zobowiązali się do podejmowania działań, również na poziomie rodziny, na rzecz podniesienia świadomości społecznej dotyczącej osób niepełnosprawnych i upowszechnienia szacunku dla ich praw i godności. Zobowiązanie to w szczególności dotyczy szkolenia specjalistów w dziedzinie edukacji i pracy.